

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL
VERSENYTANÁCS

☒ 1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

☎ 472-8864 ☎ Fax: 472-8860

Vj-30/2004/37

Ikt. Sz.:

A Gazdasági Versenyhivatal versenytanácsa a Gazdasági Versenyhivatal által

- a **Delta Unió Kft.**,
- az **Árklub Kereskedelmi Kft.**,
- a **Csoki Max Kft.** (4030 Debrecen, Budai Ézsaiás u. 8/b),
- a Marsai László résztulajdonos által képviselt **Yes Kft.**,
- az **Árklub Miskolc Kft.**, és
- az **Árklub Szolnok Kft.** eljárás alá vontak ellen versenykorlátozó magatartás miatt indult eljárásban - tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

határozatát.

A versenytanács az eljárást megszünteti.

Az ügyfelek a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Bíróságnak címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtott keresettel kérhetik a határozat felülvizsgálatát.

Indokolás

I. A versenyfelügyeleti eljárás megindítása

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) a Tpv. 70. §. (1) bekezdése alapján 2004. április 1-én hivatalból indított vizsgálatot annak megállapítására, hogy eljárás alá vont Árklub Kereskedelmi Kft., Csoki Max Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. és Yes Kft. az általuk 2003 augusztusában létrehozott Delta Unió Kft.-n keresztül az árverseny mérséklésére, az információáramlás megkönnyítésére és a piac felosztásának elősegítésére alkalmas versenykorlátozó magatartást tanúsítottak-e, ezáltal megsértve a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 11. § (1) bekezdésében és a (2) bekezdés a) és d) pontjaiban foglalt rendelkezéseket.
2. A GVH 2004. június 14-én a Vj-30/2004/10. szám alatt nyilvántartott határozataival a versenyfelügyeleti eljárást kiterjesztette az Árklub-Miskolc Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. és az Árklub-Szolnok Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. magatartásának vizsgálatára is.

II. Az eljárás alá vontak

3. Az Árklub Kereskedelmi Kft. (a továbbiakban: Árklub) három magánszemély tulajdonában lévő vállalkozás, melyben Veres Gabriella 50 százalék, Tóth Lajos 25 százalék, Pácsonyi Szilvia 25 százalék üzletrésszel rendelkezik. Az 1994-ben alakult

társaság fő tevékenysége elsősorban édesség, kávé- és üdítőital nagykereskedelem végzésére terjed ki. A vállalkozás rokoni kapcsolatok révén köthető az Árklub-Miskolc Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-hez, Árklub-Szolnok Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-hez, Árklub-Pécs Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-hez, Árklub-Békéscsaba Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-hez. A vállalkozásnak franchise szerződéses partnerei vannak Kaposváron és Pécsen is.

4. A Csoki Max Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (a továbbiakban: Csoki Max) Gál Miklós és Szabó Kornél 50-50 százalékos tulajdonában lévő gazdasági társaság. Az 1997 végén alapított vállalkozás 1998 elején kezdte meg gazdasági tevékenységét. A vállalkozás főleg édesség, kávé- és üdítőital nagykereskedelemmel foglalkozik.
5. A Yes Kft. (a továbbiakban: Yes) Marsai László és Marsai Józsefné tulajdonában lévő vállalkozás. Az 1994 óta működő vállalkozás élelmiszer nagykereskedelem mellett édesség, kávé- és üdítőital nagykereskedelemmel foglalkozik.
6. Az Árklub-Miskolc Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (a továbbiakban: Árklub Miskolc) ugyancsak édesség, kávé- és üdítőital nagykereskedelemmel foglalkozik. A 2002 novemberében alakult társaságban Tóth Csaba 90 százalékos, míg és Tóth Lajosné 10 százalékos üzletrésszel rendelkezik.
7. Az Árklub-Szolnok Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (a továbbiakban: Árklub Solnok) szintén édesség, kávé- és üdítőital nagykereskedelemmel foglalkozik. A 2003 februárjában alapított vállalkozásban Tóth Lajos 51 százalékos, Sebestyén Róbert 24 százalékos, míg Balázs Zsolt 25 százalékos üzletrésszel rendelkezik.
8. A Delta Unió Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. (a továbbiakban: Delta Unió) az Árklub Kft., a Csoki Max Kft. és a Yes Kft. tulajdonosai által létrehozott gazdasági társaság. A vállalkozásban 13-13 százalékos üzletrésszel rendelkezik a Szabó Kornél és Gál Miklós, 23 százalék tulajdonrésze van Marsai Lászlónak, míg Tóth Lajos 25 százalék és Tóth Csaba 26 százalék üzletrész felett rendelkezik. Az értékesítési-beszerzési társulás fő tevékenységi körében édesség, kávé- és üdítőital nagykereskedelemmel foglalkozik. Alapvetően a vállalkozást létrehozó magánszemélyek érdekeltségi körébe tartozó vállalkozások számára szerez be árut. Az alapítók a vállalkozást közös gazdasági tevékenységük hatékonyabb gyakorlása érdekében hozták létre. A vállalkozás 2004. január 1-től folytat aktív gazdasági tevékenységet.

III. Az eljárás alá vontak magatartása

9. Az Árklub, a Csoki Max és Yes 2003 augusztus 4-én létrehozta a Delta Uniót. A társaság cégbírósági bejegyzésére 2003. szeptember 19-én került sor. A vállalkozás tényleges működését azonban csak 2004. január 1-én kezdte meg.
10. A Termékmix újság 2003. novemberi számában „Érdekszövetség a nagykereskedelemben” címmel interjú jelent meg Tóth Csabával. A cikkben egyebek mellett az alábbiak szerepeltek:
 - „... a kereskedők egymásban látják az ellenfelet, egymással konkurálnak és marakodnak a még megmaradt piaci szegmenseken. ...A Delta Unió Kft. keretein belül működő beszerzési társasággal ennek a folyamatnak szeretnénk véget vetni.”
 - „... átlátható piacot teremtünk ...”
 - „... talán a magyar nagykereskedések közt dúló konkurenciaharcot is - talán – képes lesz megszüntetni.”
 - „Abban az esetben ugyanis, ha nem arra kell törekednünk, hogy az árak tekintetében fölülmúljunk egymást, csak a szolgáltatásban különbözünk egymástól.”

- „Fontos azonban, hogy a Delta Unióba belépő partnerek kompromisszumkészek legyenek, hogy az első időkben egymást segítve és egymás hibáit kiküszöbölve dolgozzanak.” (Lásd a Vj-30/2004/34. számú ügyiratot.)
11. A Delta Unió a tulajdonosok vállalkozási számára szerez be nagytételben árut. A vállalkozás tulajdonképpen értékesítési-beszerzési társulás, amely azonban nem rendelkezik raktárkapacitással, ezért azonnali kiszolgáltatást nem tud megrendelői számára biztosítani. A Delta Unió szórólapot (akciós újságot) bocsát a tőle beszerző vállalatok rendelkezésére, melyben javasolt árakat tesz közzé. Az árukat értékesítő vállalkozásoknak nem kell a javasolt árakat betartaniuk. Az ajánlott ártól való eltérést a Delta nem tudja szankcionálni.
 12. A Delta Unió vevőkörébe a többi eljárás alá vont vállalkozások, valamint egy szegedi székhelyű vállalkozás tartozik. Ezek a vállalkozások a Delta Unió mellett más forrásból is szerezhettek be árut.

IV. Az érintett piac

13. A Tptv. 14. §-a alapján az érintett piac az édesség, kávé és nem alkoholtartalmú italáru nagykereskedelem magyarországi piaca, mivel az eljárás alá vont vállalkozások mindegyike ezen a piacon van jelen fő tevékenységi körében.
14. Az érintett piacon az elmúlt másfél évtizedben jelentős változások mentek végbe. Az édességek, a kávé, valamint a nem alkoholtartalmú italáruk kiskereskedelmi piacán jelentős verseny alakult ki. A jelentős piaci részesedéssel bíró hiper- és szupermarketek, továbbá az élelmiszereket is forgalmazó bolthálózatok a gyártóktól közvetlenül szerzik be áruikat, illetve maguk is részt vesznek az édességek, a kávé és az üdítők kiskereskedői egységek felé történő értékesítésében. A független szakosodott nagykereskedelmi vállalatok, mint a eljárás alá vontak, mindezek következtében jelentős - áremelési törekvéseket korlátozó – piaci versenynek vannak kitéve.

V. A vizsgálati jelentés

15. A GVH Kartell Csoportja a Termékmix című újság 2003. évi 11. számában „Érdekszövetség a nagykereskedelemben” címmel megjelent cikk alapján valószínűsítette, hogy az eljárás alá vont vállalkozások versenyjogsértő magatartást folytattak.
16. A GVH a versenyfelügyeleti eljárás megindításával egyidejűleg a Tptv. 65/A §-a adta lehetőséggel élve 2004. április 1-én a Delta Unió székhelyén előzetes értesítés nélküli helyszíni szemlét tartott.
17. A tárgyi bizonyítékok számbavétele és szóbeli meghallgatások kiértékelése után a vizsgáló megállapította, hogy a vizsgálat nem talált olyan bizonyítékot, amely az eljárás alá vont vállalkozások közötti feltételezett versenykorlátozó magatartás folytatását egyértelműen igazolták volna.
18. Mindezek alapján a vizsgáló arra a következtetésre jutott, hogy jogsértést nem lehet kétséget kizáróan megállapítani, ezért az eljárás alá vontakkal szemben folytatott versenyfelügyeleti eljárás megszüntetésére tett indítványt.

VI. Az eljárás alá vont vállalkozások álláspontja

19. A Delta Unió a vállalkozás létrehozásának indokaként azt jelölte meg, hogy az érintett nagykereskedések a beszállítóktól kedvezőbb árakat kapjanak és így versenyben maradhassanak. Tagadta, hogy az érintett vállalkozások közötti verseny kizárásáról lenne

- szó. Csak a termékkatalógusban szereplő termékek kapcsán adnak meg ajánlott eladási árat, ennek betartását azonban nem ellenőrzik. Emlékeztetett arra, hogy az Árklub Miskolc, a Csoki Max és a Yes értékesítési területei egymást átfedik.
20. Az Árklub felhívta a figyelmet arra, hogy a Delta Unió révén az alacsonyabb beszerzési árak miatt versenyképesebb értékesítési árakat tudnak meghatározni, illetve kedvezőbb fizetési feltételeket tudnak elérni maguk számára, valamint kedvezményes értékesítési időszakokat is tudnak ügyfeleik számára biztosítani, aminek végső soron a fogyasztók látják hasznát.
 21. A Csoki Max maga is a már fent ismertetett előnyökre hívta fel a figyelmet.
 22. A Yes emlékeztet arra is, hogy a Delta Unió révén szélesíteni tudták a termékskálájukat is, így a fogyasztók szélesebb választékban részesedhetnek. Felhívta a figyelmet arra, hogy a termékkatalógusban kb. 50-100 termékre adott meg ajánlott árakat a Delta Unió, ám ez a kb. 2500 termékből álló teljes termékkörhöz képest elenyésző. A Delta Uniónak beszállítók forgalmában a Delta Unió részesedését 3-4 százalékra becsülte.
 23. Az eljárás alá vontak tagadták, hogy az árakban vagy a vevőkör vonatkozásában megállapodást kötöttek volna.

VII. Jogi háttér

24. A Tptv. 11. §-a rendelkezik a gazdasági versenyt korlátozó megállapodások tilalmáról. A 11. § (1) bekezdés szerint tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, amely a gazdasági verseny korlátozását, megakadályozását célozza, vagy ilyen hatást fejthet ki. A 11. § (2) bekezdés a) pontja értelmében tilos a vételi vagy az eladási árak, valamint az egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározására. Az említett törvényhely d) pontja szerint tilos a piac felosztása, az értékesítésből történő kizárás, az értékesítési lehetőségek közötti választás korlátozása.
25. Tptv. 14. § (1) alapján az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és földrajzi piac figyelembe vételével kell meghatározni. A megállapodás tárgyát alkotó árun kívül figyelembe kell venni a - felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel - ésszerűen helyettesíthető árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi terület az, amelyen kívül a fogyasztó nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.
26. A Tptv. 77. § (1) bekezdés j) pontja szerint hozza meg az eljáró versenytanács az eljárást megszüntető határozatát, ha a Tptv. 72. § (1) bekezdésének a) pontja szerint nem látja indokoltnak a versenyfelügyeleti folytatását, illetve megállapítja, hogy az eljárás alá vont ügyfél a törvénybe ütköző magatartás hiányában nem marasztalható el.

VIII. A versenytanács döntése

27. A Tptv. tilalmába ütközik, ha a vállalkozások versenykorlátozó megállapodást kötnek, vagy piaci magatartásukat összehangolják és ezáltal piaci magatartásukat nem önállóan, hanem egymással együttműködve gyakorolják.
28. Összehangolt magatartáson a vállalkozások olyan együttműködését kell érteni, amikor az akaratgyezségben kifejeződő megállapodás létét megállapítani nem lehet, de a piaci magatartás összehangolása - az események rekonstruálásából, a motivációkból és a következményekre tekintettel - tetten érhető.

Az összehangolt magatartás megvalósulhat úgy is, ha a vállalkozások információt cserélnek, vagy ha valamely vállalkozás előzetesen tájékoztatja a másik vállalkozást,

vagy vállalkozásokat, például az általa érvényesíteni kívánt árról. Ez esetben nincs szükség előzetes akarategyezésre, ugyanis az átadott információ következményeként az információt átadó és átvevő vállalkozások számára e nélkül is egyértelmű, hogy a másik fél miként járhat el. Az összehangolt magatartás tehát megvalósul, ha az egymással versenytársi pozícióban lévő vállalkozások olyan kapcsolatba lépnek, amely a versenytárs befolyásolására alkalmas, illetőleg a versenytárs számára megfelelő információt jelent a szándékolt piaci lépésről.

29. Az összehangolt magatartások megállapítása kapcsán a bizonyítási teher a versenyhatóságon van. Az adott tényállás esetén a bizonyítottság alapvető feltétele volt, hogy egyértelmű igazolást nyerjen az érintett vállalkozások között létrejött megállapodás, vagy összehangolt magatartás.
30. A versenytanács megállapította, hogy GVH birtokába jutott bizonyítékok nem elégségesek az eljárás alá vont vállalkozások közötti megállapodás, összejárás, összehangolt magatartás bizonyítására. A vizsgálat során foganatosított bizonyítási eljárások sem hoztak olyan eredményt, amelyek a versenyjog-ellenes magatartást kielégítően igazolták volna.
31. A versenytanács további bizonyítás elrendelését nem tartja szükségesnek, mert csekély valószínűségét látja annak, hogy további bizonyítékok merüljenek fel.
32. Tekintettel a fentiekre a versenytanács - a vizsgálói jelentésben foglaltak, valamint a rendelkezésre álló ügyiratok alapján - nem látja indokoltnak a versenyfelügyeleti eljárás folytatását és a Tpvt. 72. § (1) bekezdés a) pontjának első fordulatra figyelemmel, bizonyítottság hiányában a Tpvt. 77. § (1) bekezdés j) pontja alapján az eljárást megszünteti.

IX. Egyéb kérdések

33. A Tpvt. 73. §-a szerint a versenytanács akkor tűz ki tárgyalást, ha - egyebek mellett - a Tpvt. 72. § (1) bekezdés a) pontja szerinti intézkedésre nincs szükség. A Tpvt. 73. §-a a versenytanács előzetes álláspontjának megküldését tárgyalás kitűzése esetére írja elő. E rendelkezések alapján nem kétséges, hogy amennyiben a vizsgáló által feltárt tényállás alapján nem bizonyítható a jogsértés és az eljárás további szakaszában sem várható újabb bizonyíték előkerülése vagy törvénybe ütköző magatartás hiánya állapítható meg, akkor a versenytanács tárgyalás kitűzése nélkül is dönthet az eljárás megszüntetéséről. Jelen eljárásban a versenytanács indokoltnak látta alkalmazni e fordulatot.

34. A Tpv. 77. § j) pontja alapján a Tpv. 72. § (1) bekezdés a) pontja szerinti – tárgyaláson kívüli – eljárás megszüntetés is érdemi határozatnak minősül.
35. A versenytanács érdemi határozata elleni jogorvoslatot a Tpv. 83. §-a biztosítja.

Budapest, 2005. április 25.